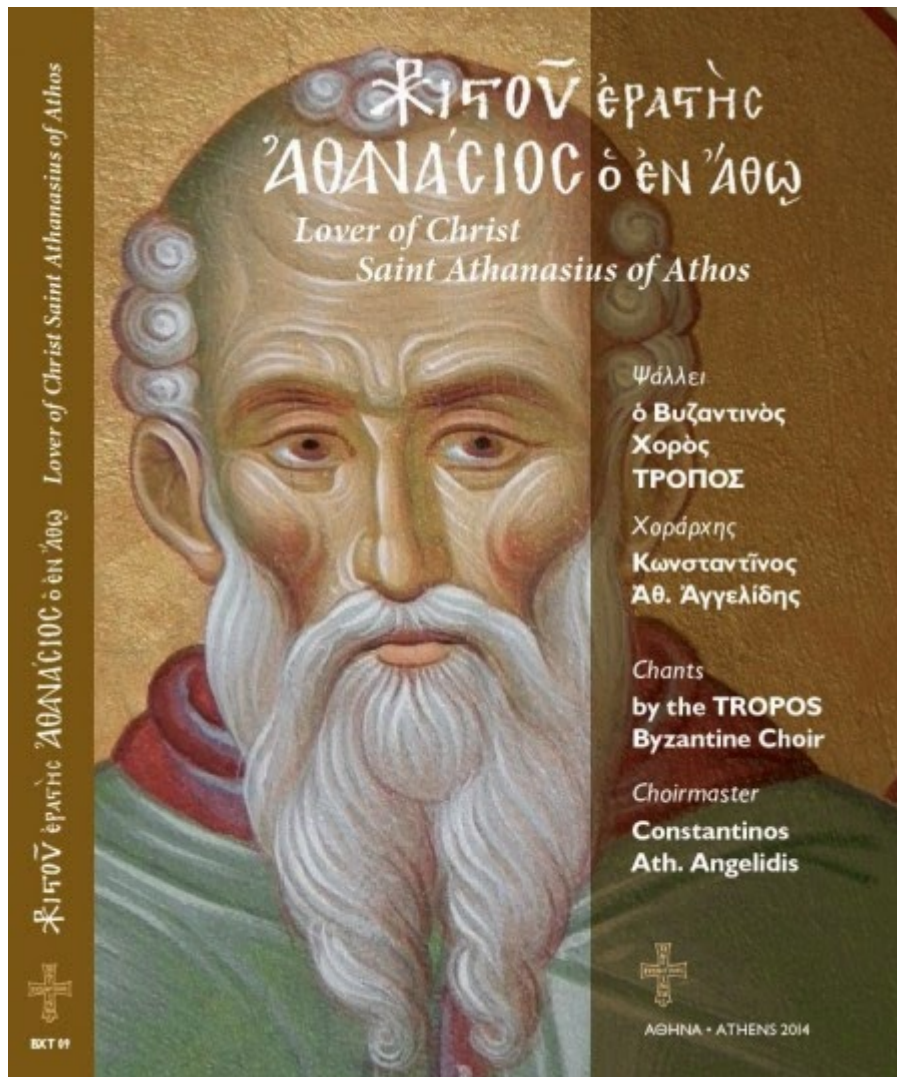

Χριστού εραστής - Αθανάσιος ο εν Άθω

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Έκδήλωση τιμής καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὸν ὀρθόδοξο Μοναχισμό καὶ τὸν ἅγιο Ἀθανάσιο τὸν Ἀθωνίτη ἀποτελεῖ αὐτὴ ἡ ὑμνολογικὴ καὶ ψαλτικὴ κατάθεση. Τὸν ἅγιο Ἀθανάσιο, τὸ πρῶτο ἄνθος τοῦ Ἀθωνος –ὅχι τὸν πρῶτο χρονολογικὰ Ἀγιορείτη ἀσκητή–, πὺ τὸν τιμοῦν οἱ Ἀγιορεῖτες μοναχοὶ περισσότερο καὶ πάνω ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἀθωνίτες ὁσίους, τοποθετῶντας τὸν δίπλα στὸν Μέγα Ἀντώνιο.

Ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης γεννιέται στὴν Τραπεζοῦντα τοῦ Πόντου γύρω στὸ 930 μ.Χ. ἀπὸ γονεῖς πλουσίους καὶ εὐσεβεστάτους. Ἀπὸ νήπιο μένει πεντάρφανος, ἐνῶ ἀκόμη καὶ στὰ παιχνίδια τοῦ προφητεύεται τὸ πνευματικὸ μέλλον του: «ἦγουν, ἐσυνάγοντο εἰς ἓνα σπήλαιον καὶ τὸν ἐψήφιζαν ἡγούμενον καὶ τοῦ ὑπετάσσοντο». Βρίσκεται στὴν Κωνσταντινούπολη ὑπὸ τὴν προστασία ἀντιπροσώπου τοῦ βασιλιᾶ, ὅπου ἡ γνώση καὶ ἡ σοφία του ἀναπτύσσονται μαζί μὲ τὴν ἐνάρετη ζωὴ καὶ τὴν

ἀσκητική σκληραγωγία τοῦ σώματός του.

Ὅτι τοῦ δίνουν, τὰ μοιράζει ὅλα στοὺς φτωχοὺς. Ἀποκτᾷ τὴ φήμη διδασκάλου καὶ ἀγιότητος· γνωρίζει τὸν Νικηφόρο Φωκᾶ καὶ φορεῖ τὸ μοναχικὸ τριβώνιο. Φεύγει γιὰ τὸν Ἄθωνα, ὅπου μὲ τὶς γνωριμίες του βοηθᾷ στὴν ἀνοικοδόμησι τοῦ περίφημου ναοῦ τοῦ Πρωτάτου, γιὰ νὰ καταλήξει στὴν ἔρημο: «ἀπὸ τότε ἔλαβε τὸ χάρισμα τῆς κατανύξεως καὶ ἔκλαιε δίχως πόνον». Ὁ Νικηφόρος Φωκᾶς, μετὰ τὴν ἐκστρατευτικὴ ἐπιτυχία του, στέλνει χρυσὸ καὶ ὁ Ἀθανάσιος χτίζει τὴν περιώνυμη Λαύρα του, παρὰ τὶς ἀντιρρήσεις τῶν Ἀγιορειτῶν, ποὺ βλέπουν σ' αὐτὸ «καινὰ δαιμόνια». Ἄλλος ἓνας αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου, ὁ Ἰωάννης Τσιμισκῆς, δίνει χρυσόβουλλο καὶ πολὺ χρυσάφι γιὰ νὰ τελειώσει ἡ Λαύρα. Στέλνει καὶ τὸν ἡγούμενο τῆς Μονῆς Στουδίου, τὸν Εὐθύμιο, ὁ ὁποῖος μαζὶ μὲ τὸν ἅγιο Ἀθανάσιο συντάσσει τὸ περίφημο Τυπικόν, πού, ἐπειδὴ εἶναι γραμμένον σὲ δέρμα τράγου, ὀνομάζεται «Τράγος», ὑπογράφεται ἀπὸ 56 ἡγουμένους καὶ ρυθμίζει τὴ ζωὴ τῶν μοναχῶν τοῦ Ἀθωνος.

Μὲ τὴν ὁλοκλήρωση τῆς Λαύρας, ἀρχίζουν νὰ φτάνουν ἀπ' ὅλο τὸν κόσμον πλήθη μοναχῶν, πλουσίων καὶ εὐγενῶν, γιὰ νὰ μονάσουν ὑπὸ τὴν ἔμπειρη καθοδήγησι τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου. Ὅλοι οἱ Ἀγιορεῖτες, μετανοημένοι, ζητοῦν συγχώρεσι. Ἡ φήμη τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ἐξαπλώνεται σ' Ἀνατολὴ καὶ Δύση.

Ὁ Μοναχισμὸς τῆς Ἀνατολῆς μεταφυτεύεται, μὲ τὴ Λαύρα τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, στὸ «περιβόλι τῆς Παναγίας», στὸ Ἅγιον Ὄρος. Στὸ θεῖο αὐτὸ περιβόλι, τὸ πρῶτο ἄνθος «συλλογικῆς» μοναχικῆς ζωῆς καὶ πνευματικῆς καλλιέργειας εἶναι ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης.

Ὁ π. Θεόκλητος Διονυσιάτης σημειώνει πολὺ εὐστοχα ὅτι ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης «βιβλία δὲν συνέγραψεν, οὔτε ἡσχολήθη μὲ τὴν Θεολογίαν. Θεολογία ἦτο ὁ ἅπας αὐτοῦ βίος καὶ συγγραφαὶ τὰ πλήθη τῶν σεσωσμένων καὶ ἁγίων, τοὺς ὁποῖους ἀνέδειξεν, ὡς καὶ τὸ μέγα ἔργον του, αὐτὸ τὸ μοναδικὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ κέντρον τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ, τὸ Ἅγιον Ὄρος»!

Ἄς τελειώσουμε μὲ μία δέηση πρὸς τὸν ἅγιο, γραμμένη ἀπὸ ἓναν εὐλαβικὸ παλαιὸ ἀσκητή:

«μετὰ πόθου παρακαλοῦμεν σε, νὰ πρεσβεύης εἰς τὸν φιλάνθρωπον Δεσπότην διὰ τὴν ποίμνην σου· νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ τὸ σκότος τῶν παθῶν καὶ ἀπὸ τὴν τυραννίαν τῶν πονηρῶν δαιμόνων καὶ ἀνθρώπων. Ὅτι γινώσκεις ἀμφοτέρων τὴν κακουργίαν καὶ τὸν πόλεμον, ὁποῦ καθ' ἑκάστην μᾶς δίδουσιν· ἡξεύρεις τοῦ σώματος τὸ δυσήνιον καὶ ἄτακτον, καὶ τῆς προαιρέσεως τὸ εὐόλισθον. Διὰ τοῦτο

παρακαλοῦμεν σε, καθὼς ἦσουν ἐδῶ ὁδηγός μας σωτήριος καὶ διδάσκαλος εἰς τὴν πανώδυνον ζωὴν τούτην καὶ πρόσκαιρον, οὕτω καὶ τώρα περισσότερον, ὡς τῇ ὑπερενδόξῳ Τριάδι παριστάμενος, καὶ μὲ τὸ φῶς ἐκεῖνο καταλαμπόμενος· νὰ μᾶς κοιτάξης ἄνωθεν, βοηθώντας μας, διὰ νὰ περάσωμεν ἥσυχον καὶ ἀτάραχον τὸν ὀλίγον καιρὸν τοῦτον τῆς παροικίας μας».

Ἀρωγὸς αὐτῆς τῆς πρώτης ἀναφορᾶς στὸν ἅγιον Ἀθανάσιον, ὁ σεβαστὸς πανεπιστημιακὸς δάσκαλος Παντελῆς Πάσχος, μὲ τὸ κείμενό του «Τὸ πρῶτον ἄνθος τοῦ Ἀθωνος: ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης» (Ἔρως Ὁρθοδοξίας, ἐκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήνα 1978). Θερμὰ τὸν εὐχαριστῶ γιὰ τὴν πολύχρονη στήριξη καὶ τὴν ἀγάπη του.

Κωνσταντῖνος Αθ. Αγγελίδης

.

<https://www.youtube.com/watch?v=601YqdzKHko> .

Ψαλλόμενα μέλη

1. Τὴν ἐν σαρκὶ ζωὴν σου κατεπλάγησαν...

Απολυτίκιον, σύντονον μέλος

Ἦχος τρίτος

2. Τὴν ἐν σαρκὶ ζωὴν σου κατεπλάγησαν...

Απολυτίκιον, ἀργὸν μέλος

Ἦχος τρίτος

3. Ποίοις οἱ εὐτελεῖς στέμμασιν...

Στιχηρὸ προσόμοιον εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα,
σε ἀργὸν εἰρμολογικὸν μέλος, με καλλωπισμούς
Ματθαίου Βατοπαιδινού (α' μισό 19ου αἰ.)

Ἦχος δευτέρος

4. Τὴν τῶν Πατέρων καλλονὴν...

Δοξαστικὸν εἰς τὸν στίχον

Μέλος Θεοφάνους Βατοπαιδινού (γενν. 1977)

Ἦχος πλάγιος τοῦ δευτέρου

Κανοναρχεῖ ὁ Δημήτριος Νέντας

5. Ἐκλογὴ ψαλλομένη τῇ 5ῃ Ἰουλίου, τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἀθῶν

Μέλος Δοσιθέου μοναχού Κατουνακιώτου (†1991)

Ήχος πλάγιος του τετάρτου

6. Τὸν ἀνέσπερον φωστῆρα τῆς οἰκουμένης...

Ιδιόμελο ψαλλόμενο στη λιτή

Ήχος πρώτος εκ του ΚΕ

7. Μακαρισμοὶ

Ἡ γ' και στ' Ὁδὴ του Κανόνος του Αγίου

Ήχοι πλάγιος του τετάρτου τρίφωνος και τέταρτος λέγετος

8. Εἰς μνημόσυνον...

Κοινωνικό ψαλλόμενο εἰς μνήμας αγίων

Μέλος Γρηγορίου Πρωτοψάλτου (†1821)

Ήχος πρώτος

9. Κράτημα

Μέλος Δανιήλ Πρωτοψάλτου (†1789)

Ήχος τέταρτος ἁγία παπαδικὸς

Διατίθεται σε ὅλα τα ἐκκλησιαστικά βιβλιοπωλεῖα.

Κεντρικὴ Διάθεση: Νεκτάριος Παναγόπουλος,

Χαβρίου 3, Αθήνα, τηλ. 2103224819

Πηγή: agioritikesmnimes.blogspot.gr